

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

De Personis Ecclesiasticis, Earumque statu, Dignitate, munere, &
Immunitate

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

§. 8. Satisfit dubiis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61816](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61816)

abserv. & evit. in celeb. Missar.

7. In recognoscendis dispensationibus à Sede Apostolica impetratis extra iudicium *Con. Tr. Sess. 22. c. 5.* Nullibi fraudum opulentior Seges.

8. In Notariis examinandis, & si imperiti deprehendantur, deponendis *Con. Tr. Sess. 22. c. 10.* quod, ut *Bald. in Consil. 6.* dixit, Notariorum ignorantia destruit totum mundum.

9. In visitandis beneficiis in ecclesiis nullius certæ diocesis. Sæpe autem proximioribus. *Con. Trid. Sess. 24. c. 9.*

10. In exercenda iurisdictione in omnes clericos, quomodolibet privilegiatos, nisi habitent intra septa alicuius Ordinis approbati, aut nisi religionem professi sint *Con. Tr. Sess. 24. c. 11.*

11. In puniendis quacunque Simonia admessa in beneficiis, non obstantibus quibuscunque statutis, Constitutionibus, consuetudinibus etiam immemorialibus. *Con. Trid. Sess. 24. c. 14.*

12. In constituenda clausura Monasterii, adhibito etiam, si necesse fuerit auxilio brachii sæcularis *Con. Tr. Sess. 25. c. 5. de Regular.*

13. In gubernandis monasteriis Monasterii Sedi Apostolicæ immediate subiectis, & in sua diocesi constitutis *Con. Tr. Sess. 25. c. 9. de Regular.* quod de gubernatione spirituali tantum intelligitur.

14. In recognoscendo & dijudicando iure patronatus diversorum *Co. Tr. Sess. 25. c. 9. de reform.*

15. In suspendendis beneficiatis Concubinariis notoriis, & post primam correctionem perseverantibus aut relabentibus: obstinati maneat graviore pœna castigandis. *Con. Tr. Sess. 25. c. 14. Congregatio*

Cardinalium addit, episcopum contra prædictos Concubinarios procedere posse de iure non expectata forma textus citati capituli. Est enim intolerabile peccatum. Item contra omnes procedere posse etiam incarcerando, quando timetur de fuga iuxta traditam formam in *c. 6. huius sessionis*, idque absque monitione prævia. *V. Prædict. Crimin. Diaz. c. 80.*

§. VIII.

Satisfit dubiis quibusdam circa potestatem episcoporum.

DVB. I. An episcopus subditos suos ab hæresi absolvere possit?

R. Concil. Triden. Sess. 24. c. 6. episcopis concedit facultatem absolvendi suos à crimine hæresis occultæ in foro conscientie: at *Congregatio Cardinalium num. 7.* declarat, tam neque episcopum, neque Inquisitorem in foro conscientie hominem hæreticum absolvere posse, licet facultas hæc ipsis à Concilio Triden. concessa sit, idque propter *Bullam Pii V. scilicet Cæne Dni.* Insuper Decreto Concilii derogatum esse non tantum in crimine hæresis, sed in omnibus etiam casibus comprehensis in dicta Pii V. Bulla. *Navar. cap. 27. num. 265. Viasco. Par. 2. cap. 1. pag. 98. Zerola Par. 1. V. absolutio num. 4. Az. 1. lib. 8. cap. 8. Q. 10. Em. Sa. V. Hæresis nu. 13. Fill. Tr. 7. c. 10. num. 287. Swarez. IV. disp. 30. Sess. 2. num. 7. & V. disp. 43. Sess. 1. num. 7.*

NOTA. Hanc Cardinalium declarationem *Henric. lib. 13. cap. 27. num. 6. Lit. Q.* in fine Comm. ait factam esse tantum pro locis Romæ vicinis. Quod si verum est, Germaniæ episcopi beneficio *Conc. Trid.*

Trid. adhuc fruuntur, & à crimine hære-
fis occultæ in foro conscientiæ absolueri
possunt. *V. Coninck de Sacram. disp. 14.
dub. 16. nu. 243. Ferdinandez Exam. par.
3 cap. 9. §. 16. num. 6. Roderic. Tomo 1. Q.
20. art. 10. Kiene de Castb. reserv. pag.
325.*

D. 2. An episcopus absolueri possit à
Casibus Sedi Apostolicæ reservatis, & ab
irregularitatibus?

R. *Concil. Trid. sess. 24. c. 6.* ita loquitur.
Liceat episcopis in irregularitatibus om-
nibus & suspensionibus excepta ea, quæ
oritur ex homicidio voluntario, & excep-
tis aliis deductis ad forum contentiosum
dispensare, & in quibuscunque casibus oc-
cultis etiam Sedi Apostolicæ reservatis
delinquentes quoscunque sibi subditos in
diocesi sua per seiplos, aut Vicarium ad id
specialiter deputandum in foro conscien-
tiæ gratis absolueri imposita pœnitentiâ
salutari.

Hanc potestatem posse Episcopum
non tantum Vicario Generali sed etiam
pœnitentiario, aut Vicario ad id speciali-
ter deputato committere, Cardinalium
Congregatio declaravit. Episcopus igitur
absolueri subditos suos ab omnibus casi-
bus reservatis potest quando occulti, nec
in forum contentiosum deducti sunt. Idem
(& hic secundus modus est) licet ipsi,
quando pro casuum reservatorum abso-
lutione summus Pontifex adiri nõ potest.
de quo *Reginald. l. 1. c. 7. & de prudẽ Con-
fessarii pag. 465 Henricus in summa l. 6. c.
14. §. 7. Piasecius par. 2. c. 1 p. 99. Bonacina
V. absolutio à Censuris Bulla nu. 4. Chapea-
ville de Cas. res. c. 6. Zerola in Praxi par. 2.
V. absolutio dico sept. mo Suar. IV. disp. 30.
§. 3. Navar. Man. c. 27. nu. 88. Em. Sa. V. E.*

episcopus. n. 34.

NOTA, prædictam potestatem compe-
tere Capitulo Sede vacante, & Prælati-
s habitibus iurisdictionem quasi episco-
palem docet *Sanch. l. 8. de Matrim. disp. 2.
n. 10. & seq.*

D. 3. Cum quibus possit dispensare,
quod aliqui vocant, à Canone, lege, vel
iure communi solvere.

R. Dispensare posse 1. cum bigamo, ut
recipiat ordines minores, vel beneficium
simplex. 2. cum clerico, qui uxore habet,
ut beneficium simplex, cuius alioqui capa-
ces laici, retineat. 3. cum eo, qui irregulati-
tatem contraxit ex eo, quia bis baptizavit,
modò crimen occultum sit. 4. Cum cleri-
co, ut habeat duo vel plura beneficia sim-
plicia, quando unum ad honestam vitæ
sustentationem non sufficit, nec utrumq;
residentia exigit. 5. cum eo, qui natus est
extra legitimum matrimonium, ut recipiat
primam tonsuram, minores ordines, &
habeat beneficium simplex. *Is qui. de fil.
presb.* etiam si beneficium unitum sit cum
habente curam animarum. Item ut habeat
Canonicatum in ecclesiâ Cathedrali, qui
non requirat Ordin. *Sacram. Con. Trid. S.
24. c. 12. 6.* cum habentibus tantum mi-
nores ordines dispensat ad Abbatiam, vel
aliam dignitatem, dummodò tamen intra
annum ad Sacerdotium promoveri pos-
sint. 7. Cum clerico homicida occulto ut
retineat beneficium simplex, quod ante
habeat, vel si non habeat consequatur,
cum laico etiam homicida, ut accipiat or-
dines minores tantum. Intellige de homi-
cidio casuali, occulto, & non deducto ad
forum contentiosum, ut in *Par. 3. tt.
16. §. 15. V. de homic. fortuito dicitur.
Concil. Tr. Sess. 14. cap. 7. 8.* cum illis, qui

ab alieno episcopo ordinati sunt per ignorantiam, ut in suscepto ordine ministrent. Item, qui ab episcopo excommunicato ordinati sunt, si ignorabant. Item cum clerico per saltum promoti, ut in suscepto ordine ministrent. Item cum idiotis ut in susceptis ordinibus seruiat, dummodò instruantur, & capax efficiantur. Item cum illis, qui in cunabulis vel à dominis ac barbaris aut alia violentia facti sunt, vel qui lepræ alteriusve morbi motu se castraverunt, etiam ut ad maiores ordines ascendant. Denique cum eo, qui ordines recepit extra tempora præscripta, ut ministret in ordine suscepto. nō tamen, ut ad altiorē conscendat. 9. dispensat cum Sacerdotibus, qui nuptias contrahunt, quoad executionem ordinū. Nam ut *c. Sanè de cler. coniug.* dicitur, quas nuptias contrahunt, non nuptiæ, sed contubernia potius nuncupanda sunt. Ideò post longā pœnitentiã restitui possunt, & executionē ordinis sui habere. 10. Cum clerico cōcubinatio, cuius crimen est occultum. *Glo. in c. Quasiu. de cohab. cler. & mulier.* 11. cum adultero, periuro, vel falso teste: Sacerdote, aut clerico aliis criminibus adulterio minoribus obstructo. Item cum presbytero, Diacono, & Subdiacono, qui aliquid de ministerio ecclesiæ vendens sacrilegium commisit, ut in ordine suscepto ministret. 12. Cum Diacono, qui Missæ sacrificium fecit, ut in officio suo permoneat, & retineat beneficium, quod habebat. In omnibus denique irregularitatibus occultis, & non deductis in forum contentiosum, ut ex *Con. Tr. diximus supra D. 2. V. suum. Aug. Silu. & al. in V. Dispensatio.* An verò excipiatur Irregularitas per hæresin contracta multum dubitat *Suarinus V. disp. 43. S. 1. n.*

7. *Filliuc. non excipi censet Fill. Tr. 20. nu. 246.* Circa Sacramentum matrimonii 1. dispensat in gradibus prohibis, quando impedimentum est occultum, & difficilis ad Sedem Apost. accessus, nec abiq; scandalo separari possunt 2. in impedimentis, quæ impediunt tantum, non verò dirimunt, excepto Voto Castitatis, & Religionis 3. in denuntiationibus, ut ex iusta causa omittantur, 4. in votis, excipiendo quinque illa Papæ reserua, nimirum castitatis perpetuæ, Religionis, peregrinationis Ierosolymitanæ, ad limina Apostolorum Petri & Pauli, & ad S. Iacobi Compestellam. Vbi *Nota.* dispensare episcopū posse, si Votum castitatis non sit perpetuum, ut si voueat quis ad certos annos tantum, vel ex parte tantum quoad certos actus. Item si voueat se non contrahurum nuptias. Denique si vouerit, se sacros ordines non suscepturum. 5. dispensat in iuramenti promissoriis, si iusta causa subit: si dolo, vi, aut metu extorta sint: item si turpia sint ex parte eius, cui iuratur, ut si iures te Titio ufuras soluturum. Denique communis opinio est, episcopum dispensare posse in omnibus criminibus & casibus, nisi expressè prohibeantur in iure. *Angel. Silu. Navar. Bonacina Piafecius Con. Trid.*

D 4. An possit pœnas à jure vel homine constitutas remittere?

R. 1. Episcopus potestatem habet in utroque foro relaxandi pœnas in iure, & Canonibus sancitas *c. Tempora. 26. Q. 7. c. Pœnam c. Medicinam c. Verbum Dei. c. Iudex de Pœn. D. 1. Denique in c. Latorem 33. Q. 3. matricida* cuidam pœnitentia iniungitur à Nicolao Papa, quam tamen, si reus bonorum operum studio se cunctis probaverit, minui posse insinuat.

Vnde

Unde colligitur in aliis quoque idem fieri posse. *Diaz. in pract. Crim. c. 146. & ibid. Salzedo.*

2. Sicut relaxare pœnam, ita remittere omninò potest, prout expedire viderit. Ita DD. in c. Licet de pœn. & rem. V. Menoch. de arbitr. l. 1. quest. 96.

3. Pœnitentiam à Summo Pontifice injunctam aliqui censent ab Episcopo remitti non posse, neque ex toto, neque ex parte, eò quòd inferior superioris sententiam mutare nequeat. Verum tamen id minimè inconveniens censco, si cognita causa, & necessitate suadente præsumat Episcopus à mente Summi Pontificis hic & nunc factam remissionem non esse alienam. *Azor. II. l. 3. c. 52. 1. Clarus §. fin. quest. 85. & alii multi apud Barb. in c. Tempora 26. quest. 7.*

DUB. 5. An promovendo aliquem ad beneficium, officium, vel ordinem, eo ipso Episcopus censeatur dispensare, & tollere impedimentum? Negat *Abb. in c. cum in cunctis de elect.* imò puniendum esse Episcopum, qui sic impedito beneficium, vel ordinem tribuit. Melius alii distinguunt. Velenim Episcopus novit impedimentum illius, cui beneficium vel ordinem impertit, vel non novit. Si hoc, non censetur dispensare: si illud, dispensare præsumitur, quamvis non dicat. *Ego N. dispenso.* Satis enim est secundum conscientiam, si dicat, illum se ex legitima causa promotum velle. *Silv. V. dispensatio n. 21. Azor. II. l. 3. c. 52. q. 5. Sanch. l. 8. disp. 4. n. 15. Laym. l. 1. tract. 4. cap. 23. num. 7. Rodriq. tom. 1. quest. 22. art. 2.*

DUB. 6. Quænam crimina, & causas Laicorum Episcopus cognoscere & judicare queat? *Gloss. in c. Licet de fo. comp.*

ex Ostiensi Summâ ponit sequentes Verus, in quibus causæ ad forum Episcopi pertinentes continentur.

Hereticus. Simon. fœnus. perjurus. adulter.

Pax. privilegium. violentus. sacrilegus.

Si vacat imperium. si negligit, ambigit, an sit.

Suspectus judex. si subdita terra, vel usus.

Rusticus, & servus. peregrinus feuda. Viator.

Si quis pœniteat. miser aut sit. causæ mixta.

Si denunciat Ecclesia quis, judicat ipsa.

Quæ omnia ut melius intelligantur, & confusio evitetur.

NOTA 1. Crimina quædam esse fori Ecclesiastici tantum, quædam profani seu Laici tantum, quædam verò fori mixti seu communis, ubi præventioni locus est, ut judicet, ad quem primò delata causa fuerit. Forum competens dicimus, cui parere necessariò reus debet, et que cogi potest. *Extra de fo. comp. Valens. l. 2. art. 2. §. 1. Silv. V. Crimen. n. 2.*

NOTA 2. Huic foro tribus modis subijcitur quis Primò ratione causæ de qua agitur. Nam si Ecclesiastica fuerit, coram solo Ecclesiastico Judice tractari debet, & vicissim, si profana, coram solo Laico Judice. Secundò ratione rei, mobilis vel immobilis. Tertio ratione loci, & hoc triplici erit ratione originis. 2. domicili. 3. delicti, quod alicubi patrovit. *c. ult. de fo. comp. Piafectus par. 2. c. 4. Azor. c. 23. II. l. 13. c. 15. Gail. l. 2. observ. 36. Valens. loc. cit.* His positis R. T. Ad forum Episcopi pertinent causæ & crimina merè spiritualia seu Ecclesiastica, quorum videlicet prohibitio à solo jure Canonico est. Talia sunt hæresis, Simonia, Usura, Matrimonium

niam malè ininitum, violatio voti, transgressio præceptorum Ecclesiæ, violatio censuræ Ecclesiasticæ, sacrilegium in administratione Sacramentorum commissum, concubinatus Clericorum: quamvis aliqui, ad forum commune trahant, quia legibus etiam civilibus hoc quidem tempore prohibetur. Fori mixti cõmuniter esse censetur adulterium, Sacrilegiũ, Sortilegium, Blasphemia, & violatio Virginitatis sacrarum. *Laym. l. 3. tr. 6 c. 1. Barb. in c. 1. de off. Iud. ord. & c. Accedentibus de excess. Pral. Azor. II. l. 3. c. 53.*

R. 2. In criminibus mixti fori, cum Laicus judicatur, Episcopus vi adhibitũ illum in carceres conjicere potest. Ita contra *Julium Clarum Ign. Lop. in praxi crim. c. 154.* & alii omnes, qui Episcopis pro executione familiam armatam concedunt, inter quos *Segura Davalos in Direct. suo par. 2. pa. 80.* non tantũ carcere constringi ab Episcopo Laicos posse docet, sed etiam cũ tantã necessitate, & cibi subtractione, ut fame moriantur, nec irregulares propterea fieri, si pœna fuerit condigna delicto: quia si damnatus ad pœnã perpetui carceris fame pereat, naturaliter mori censetur. Consultit nihilominus, ne facilè ejusmodi pœna irrogetur propter periculũ incurrendæ irregularitatis, & homicidii *V. part. III. tr. 1. §. 2. num. 4.*

Resp. 3. Episcopo causas civiles & merè Laicas judicare licet, Primò si ad peccatũ inducant, vel iniquitatẽ nutriant. Secundo si Laicus Judex negligens fuerit. Tertio si in judicando exorbitet. Quarto si ad promovendum honorem DEI & pietatem spectent, uti sunt testamenta, & pia legata. Deniq; in omnib; illis interponere se potest, circa quæ aliquid Jure Canonico

sancitum est, censura lata sunt, aut ferri possunt. *V. Aufrerium, qui in Tra. de iurisd. Eccl. casus 149. collegit. Bern. Diaz. in Praxi Crim. c. 3. Silvest. V. Episcopus n. 8. Item V. Pœna n. 9. Laym. l. 2. Tract. 1. c. 8. n. 6.*

D. 7. Quas Indulgentias Episcopi concedere possint? Competere illis potestatem Indulgentias largiendi auctoritate Pontificum, & Jure Canonico accuratè probat *Bellar. l. 1. de Indulg. c. 3. Franc. Suardus IV. Dist. 55. Sect. 1. Azor. II. pag. 487. Coning. D. 12. Dub. 1. Silv. V. Indulgent. n. 13.* Comitatur autem prædicta potestas Episcopum Electum & confirmatum jure ordinario, nec opus est aliquã declaratione aut peculiari Pontificis testificatione. Nec movere quæquã debet, quod Auctores aliqui dicunt, ex commissione Papæ Episcopos habere potestatem Indulgentias largiendi, quia nihil aliud volunt, quàm non habere à Deo immediatè, quemadmodum habere Summus Pontifex existimatur. Hoc posito

R. 1. Episcopum in dedicationibus Ecclesiarum concedere posse unius anni Indulgentiam, in anniversario autem 40. dierum. *c. cum ex eo de Pœnit. ci. fin.* Hunc numerum si excesserit, dando v. g. 50. 60. aut 70. dierum non valebunt nisi pro numero 40 dierum. Diem anniversarium dedicationis in alium transferri posse in ipso actu consecrationis, non autem postea respondit *Sacra Congregatio super negotia Episcoporum Episcopo Bismensi 14. Febr. An 1585. Gavantus in Rubr. Breviar. Sect. 8. c. 5. n. 4.*

R. 2. Quam indulgentiam Episcopus subditis suis in Diocesi seu territorio suo manentibus, eandem dare potest illis in alienã Diocesi commorantibus injungendo

gendo opus pium ibi adimplendum. Hoc enim non est manum suam in alienam Jurisdictionem immittere, sed propriam exercere in personis sibi subiectis. *Fran. Suar. l. v. d. 55. Sess. 3. n. 17. Card. Lugo de pœnit. d. 27. Sect. 8.* qui notant, Episcopi indulgentiam non per modum suffragii, sed absolutionis dari, adeoque solis viventibus prodesse.

R. 3. Easdem indulgentias Sede vacante Capitulum concedere potest. *Abb. in eum olim de mai. & obed. Silv. Nav. & plures alii. Barb. in c. illa ne Sede vacante.* quia indulgentias dare est actus jurisdictionis, velte *S. Tho. in 4. d. 20. q. 3.* Nam Legatus Pontificius etiam non Sacerdos concedere potest. Cum igitur Capitulum succedat in locum Episcopi, quod jurisdictionem attingit, non possumus illi prædictam facultatem negare.

R. 4. Si Episcopus excommunicatus sit, alteri Episcopo delegare vices suas potest, ut suo nomine indulgentias largiatur. Ita *Paludanus* probabiliter. *Corduba* vero asserit subditis suis facultatem dare posse, indulgentias ab alio Episcopo non impedito recipiendi: quod falsitatis arguit *Suar. l. cit.* Cum enim Episcopus excommunicatus sit, ex hypothese, nullam jurisdictionem exercere potest, neque ulli dare, aut delegare. *Navarr. c. 27. n. 17. & seq. A Vila de Censur. pag. 255. Em. Sa. V. Excommunicatus num. 17.*

Dub. 8. Quæ sint jura Episcopalia, quæ secundum Canones à Clericis & Religiosis exigere Episcopi possunt?

Resp. *Innoc. III. relatus in c. Congruente de off. lud. ord.* docet, esse Canonicam obedientiam, subjectionem, reverentiam, institutionem, destitutionem, correctio-

nem, reformationem, & censuras ecclesiasticas, jurisdictionem quoque causarum omnium ad forum ecclesiasticum iure spectantium: pœnitentias item, & Sacramentorum omnium, quæ ab episcopo sunt recipienda, collationem, Synodum, & Synodatici, seu Cathedralici nomine duos solidos, quartam decimationum, & mortuorum, denique visitationem annuam. *Et infra.* Non amplius exigas, quàm *Moderatum auxilium*, quod iuxta formam *Conc. Lateran.* h. manifesta, & rationabilis causa extiterit, cum charitate postulandum. Idem dicitur in *c. Cum Apostolus. S. prohibemus de consil. Plura Azor. l. 1. c. 14. ex Archid. par. 3. tit. 9. c. 5. Silv. V. Episcopus nu. 6.* Ex prædictis nonnulla vel ubique, vel certis in locis contratio usu abrogata esse usus ipse, qui nunc viget, docet.

D. 9. Quotplex sit lex episcopalis?

R. esse duplicem, jurisdictionis, cui subiciuntur etiam monasteria, & Diocesanæ, cui monasteria non subiciuntur *c. dilectus de off. ord.* Ad legem jurisdictionis pertinet datio Curia, delictorum coactio, ordinatio ecclesiarum, consecratio ecclesiarum, altarium, Virginum, & chrismatum: denique omnium Sacramentorum, & ordinum collatio, & alia plura, quæ numerantur in § *1726. 50. Conquerente.* Ad legem vero diocesanam spectat, convocare ad Synodum, & sepulturas Cathedralium, quod soluitur in signum subiectionis, quarta mortuorum, decimarum, hospitorum & similiarum. Igitur omnia monasteria ipso iure exempta sunt à lege diocesana *xi. q. 1. c. 1.* A lege vero jurisdictionis non sunt exempta nisi speciali privilegio. *Silv. V. Episc. q. 7. Cacchus l. 1. c. 12. Co. Tr. sess. 25. c. 12. & 13. Emman. Rodr. l. 9. 64. n. 2. Barb. de pot. Episc. l. 1. tit. 1. c. 1. n. 250.*

Dub. 10. Quas pœnas Episcopus incurrit secundum Canones queat?

Resp. 1. Nunquam incidere in pœnam suspensionis, aut interdicti, nisi specialis mentio fiat *c. quia periculosum de sen. excõ. in 6.* sicut de excommunicatione dicendum, si Canones non seruet, & seruari faciat, vel perjurus sit, ut notat *Abb. in c. Ego de iureiur. & c. Sacerdotes 2. q. 7.* Unde de feri potest, si ex contemptu deliquerit, quemadmodum deserit solent excommunicati. *Gloss. in c. cit. Sacerdotes Sylv. V. Epif num. 12.*

Resp. 2. Episcopus alienum subditum scienter ordinans suspensus est per annũ integrum, ita ut nullos ordines conferre queat; & Clerici, cum manifesta fuerit suspensio, à vicinis Episcopis ordinari possunt *c. eos qui de temp. ordin. in 5.* Item suspensus est, si ordinet illiteratum, solenniter pœnitentem, vel bigamum. Item conferens uno die duos ordines vel duobus diebus, licet continuato jejunio. Item si consecret in aliena Ecclesia calices corporalia, & similia. *V. thesaurum Fori Eccl. Franc. Leonis part. 3. c. 39. Piaſec. par. 2. cap. 4. num. 80.*

Resp. 3. Con. Trid. certas pœnas præscribit, si intra tres menses consecrationem non recipiant *sess. 23. c. 2.* Si in officio fuerint negligentes, præsertim in correctione subditorum. *sess. 22. c. 1. & 2.* Si non resideant. *sess. 6. c. 1. sess. 23. c. 1.* Si negligent, quæ ad Seminarii institutionem spectant. *sess. 23. c. 18.* Si ad consilium provinciale non veniant. *sess. 24. c. 2.* Si munera accipiant in Visitatione *sess. 24. c. 3.* Si concubinas habeant. *sess. 25. c. 14.* Contra Simoniacos. *V. in Cau. L. qu. 1. 2. 3. 7.* Modus correctionis Episcoporum

præscribitur. *sess. 24. c. 5. sess. 13. c. 6. & 7.* Quomodo purgare se debeat Episcopus iure antiquo *V. cap. ill. id statu eodem D. 23.* coram sex Episcopis scilicet. Qui ritus jam pridem deliit. *V. Gloss. ibid.*

Dub. 11. Quam pœnam mereatur Episcopus criminis læsæ majestatis reus?

Resp. Degradationem decerni *in c. st. quis Laicus 22. quest. 5.* quod tamen aliqui de verbali degradatione intelligunt, eò quòd Episcopi, & Clerici non possint dici læsæ majestatis rei, quia Laicis magistratibus subiecti non sunt. Barbarius verò, & alii de reali degradatione intelligi volunt, seque ita vidisse testatur. Certè in *Synodo Toletana 16.* quam allegat *Lopez c. 121. Subertus Toletanus Episcopus,* quia regem suum privare regno, & interimere cogitavit, excommunicatus omnique honore & gradu exutus perpetui exilii pœnam subire coactus est: idque ut *Synodus loquitur,* secundum antiquorum Canonum institutionem. Extant quoque apud Platinam non pauca Cardinalium exempla, qui à variis Pontificibus propter delicta minùs atrociora diverso mortis genere extincti sunt. *Iul. Clarus l. 5. §. Læsæ maiest. Giguas Tr. de crim. læsæ mai. q. 68. Decianus l. 7. c. 9. Zypæus de iurisdic. Eccles. l. 4. c. 32. Diana par. 1. tract. 7. Resol. 19. & 20.*

§. IX.

De Chorepiscopis, & Titularibus.

I. **C**horepiscopus aliqui cum *Gloss. ad c. Chorepiscopi D. 68.* denominatos putant à Choro, quòd in illo Episcoporum loco præsent, uti nunc Cantoris locum